

Питання забезпечення права на пільговий проїзд та здійснення компенсаційних виплат за пільгові перевезення було і залишається проблемним.

До 2017 року компенсація за перевезення пільговиків перевізникам мала виділятися з державного бюджету. Але в рамках децентралізації це право передали місцевим органам влади.

Пільги на проїзд не унормовані на державному рівні, не є адресними, надаються без будь-яких обмежень.

Забезпечення права на проїзд визначено чинним законодавством, проте фінансове забезпечення гарантованих державою пільг за пільгове перевезення окремих категорій громадян призводить до фінансово-економічних збитків підприємств, оскільки це лише компенсація, тобто часткове відшкодування в межах коштів, передбачених бюджетом на відповідний рік.

Більшість пільговиків взагалі позбавлена можливості скористатись своїм правом на цю пільгу (відсутність транспортного сполучення у сільській місцевості, стан здоров'я пільговика).

Обласна державна адміністрація неодноразово зверталась до Кабінету Міністрів України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства фінансів України з пропозиціями щодо шляхів вирішення даної проблеми, зокрема щодо розгляду можливості переходу на готівку.

На засіданні уряду, 14 березня 2018 року, було схвалено рішення про монетизацію пільг на проїзд у громадському транспорті, а саме, прийнято Порядок надання пільг у готівковій формі з оплати проїзду усіма видами транспорту загального користування на міських, приміських та міжміських маршрутах (постанова КМУ від 14 березня 2018 року №197).

Монетизація усуває несправедливість нерівномірного доступу до вказаної пільги, а пільговики отримують можливість витратити гроші на свій розсуд.

Фінансування витрат, пов'язаних з наданням пільг на проїзд у готівковій формі, здійснюється за рахунок місцевих бюджетів.

Особам, які відповідно до законодавства мають пільги з оплати проїзду встановлено соціальну норму у мінімальній кількості 30 поїздок на місяць.

Для підвищення рівня соціальної підтримки населення органи місцевого самоврядування мають право приймати рішення про збільшення кількості поїздок.

Категорії громадян, на яких поширюється дія Порядку відповідно до законів України:

“Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”:

особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесені до категорії 1;

учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, віднесені до категорії 2;

діти віком від шести років, потерпілі від Чорнобильської катастрофи, яким встановлено інвалідність, пов'язану з Чорнобильською катастрофою.

“Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”:

учасники бойових дій;

особи, які отримали інвалідність внаслідок війни.

“Про охорону дитинства”

діти віком від шести років з багатодітних сімей.

“Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист”

ветерани військової служби, ветерани органів внутрішніх справ, ветерани Національної поліції, ветерани податкової міліції, ветерани державної пожежної охорони, ветерани Державної кримінально-виконавчої служби, ветерани служби цивільного захисту, ветерани Держспецзв’язку.

“Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”:

батьки військовослужбовців, які загинули чи померли або пропали безвісти під час проходження військової служби.

“Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”

особи з інвалідністю, діти з інвалідністю віком від шести років та особи, які супроводжують осіб з інвалідністю І групи або дітей з інвалідністю.

“Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні”

реабілітовані особи, які отримали інвалідність внаслідок репресій або є пенсіонерами.

Органи місцевого самоврядування мають право визначати інші категорії громадян, на яких буде поширюватися дія цього Порядку.

Щомісячні готівкові виплати здійснюються управліннями соціального захисту населення:

особам, які одержують пенсії та соціальні допомоги – без особистого звернення пільговика;

особам, які не одержують пенсії та соціальні допомоги – на підставі заяви особи, яка має право на відповідні пільги.

Розмір щомісячної готівкової виплати затверджується облдержадміністраціями і визначається шляхом множення середньої вартості проїзду у міському комунальному транспорті в області на 30 поїздок.

Середня вартість проїзду у міському комунальному транспорті в області визначається станом на 1 січня календарного.

У разі зміни вартості однієї поїздки у міському комунальному транспорті, облдержадміністраціями переглядається середня вартість проїзду у міському комунальному транспорті в області та розмір щомісячної готівкової виплати з наступного місяця.

Пільговики, які мають право на пільги на проїзд міжміськими маршрутами, розмір

щомісячної виплати збільшується на 20 відсотків.

Щомісячна готівкова виплата особам з інвалідністю I групи або дітям з інвалідністю (крім дітей до шести років) здійснюється у подвійному розмірі.

Додатково збільшується вдвічі розмір щомісячної готівкової виплати для осіб з інвалідністю I, II групи та дітей з інвалідністю (крім дітей до шести років), які навчаються або проходять реабілітацію.

Органи місцевого самоврядування мають право приймати рішення щодо збільшення кількості поїздок та розміру суми щомісячної готівкової виплати для окремих категорій осіб.

Особам, які мають право на пільги з оплати проїзду і перебувають на обліку в Реєстрі за місцем проживання в районі, де не запроваджено надання пільг у готівковій формі, під час оплати проїзду в районі, де запроваджено надання пільг у готівковій формі з оплати проїзду, видається квиток, завірений посадовою особою транспортного підприємства.

Відшкодування вартості проїзду таким особам проводиться органом місцевого самоврядування за місцем перебування особи на обліку у Реєстрі на підставі поданої заяви та квитків про оплату.

Розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 02 травня 2018 року №254-р "Про затвердження розміру щомісячної готівкової виплати за проїзд усіма видами транспорту загального користування на міських, приміських та міжміських маршрутах в області у 2018 році" затверджено розмір щомісячної готівкової виплати з оплати проїзду усіма видами транспорту, який складає 97,5 грн.